

[Ministeren for Grønland]

Efter en række forberedelser og en lang række forhandlinger behandledes aktiesalget så her i Folketinget og også i finansudvalget. Det skete i sommeren og i oktober 1985. Et flertal tiltrådte salget, efter at samtlige statens rettigheder og præferencer var blevet konverteret til en samlet ny aktiepost på i alt 97,5 mill. kr. Afhændelsen skete til kurs 750 og indbragte således et nettoprovenu på godt 710 mill. kr.

I aktstykket til finansudvalget, som blev udarbejdet i sommeren 1985, og som blev forelagt finansudvalget i august 1985 og gennemsendt straks i forbindelse med starten på folketingsåret 1985-86, blev det anført, at kryolitvirksomheden måtte påregnes at ophøre inden for et par år. Det blev altså sagt i aktstykket 1. oktober 1985, at kryolitvirksomheden måtte påregnes at ophøre inden for et par år.

Der blev altså taget højde for, at der kunne opstå en vis tidsmæssig forskydning i forhold til den afviklingsplan, som selskabet havde lagt frem. Det var almindeligt kendt, og det var vel især kendt af selskabet og dets ledelse.

I forespørgslen til mig i dag tales der om den fortsatte udvinding af kryolit i Grønland efter 1. januar 1987. Jeg vil lade være med at hænge mig i selve ordvalget og de udtryk, der er anvendt, men jeg vil oplyse følgende om de ændringer af de hidtidige planer, som Kryolitselskabet har givet meddelelse om.

Først i august måned i 1986 tilkendegav selskabet, at det ikke, sådan som det var blevet meddelt i februar 1985, var i stand til at afvikle aktiviteterne i Ivittuut i 1986.

Som baggrund for, at afviklingen af aktiviteterne i Ivittuut blev udskudt, blev det angivet, at reserverne af malm havde vist sig at være større, og at lødigheden var bedre end tidligere antaget. Det blev begrundet med analyseresultater af et i sommeren 1985 påbegyndt og i 1986 videreført boreprogram samt en teknisk malmgeologisk vurdering, der blev foretaget i slutningen af juli 1986 i samarbejde med et finsk mineselskab.

Ændringen af selskabets planer for afviklingen af Ivittuutaktiviteterne hviler således på nye data og på endnu ikke afsluttede vurderinger af mulighederne for en restbrydning, fremkommet efter forhandlingerne og beslutningen om statens aktiesalg.

For myndighederne har de pågældende data først og kun delvis foreligget i juni måned og i september måned 1986. Den 20. november i år, 1986, oplyste selskabet, at dets foreløbigt fastlagte plan for 1987 var – ud over ca. 22.000 t allerede udskibningsklar eller på mellemlagre værende malm – at udskibe ca. 30.000 t malm oprenset fra bruddet og oprenset fra kajområdet.

Herudover anførte selskabet, at der muligvis i 1987 og 1988 kunne indvindes gråstenskryolitmalm svarende til udskibningen af ca. 80.000 t, men om dette kunne ske rentabelt, kunne ifølge selskabet først vurderes i januar 1987, og beslutning herom er altså ikke taget. I givet fald fandt selskabet, at denne tonnage kunne indgå i oprensingsplanen, som så kunne forventes afsluttet i 1988.

På min forespørgsel har selskabet afgivet et skøn over rentabiliteten for den virksomhed i selskabet, der planlægges vedrørende de godt 50.000 t kryolitholdigt malm, som altså agtes udskibet i 1987.

Selskabet skønner, at aktiviteten i Ivittuut, kombineret naturligvis med transporten til København og oparbejdningsprocessen på selskabets fabriksanlæg, vil bevirke, at overskuddet eller dækningsbidraget fra disse aktiviteter i 1987 vil andrage i alt et beløb af størrelsen 12–14 mill. kr. Det er udtryk for et væsentligt fald i forhold til den hidtidige årlige indtjening ved kryolitvirksomheden. Årsagen til dette fald er naturligvis den ringere lødighed af malmen, som man agter at udskibe i 1987.

Den nævnte skønnede indtjening vil indgå i det overskud i selskabet, hvoraf der – og det er væsentligt – betales sædvanlig selskabsskat.

Selskabets skøn vedrørende eventuel hjemtagning af yderligere malm i 1988 – hvis dette overhovedet skønnes at være rentabelt – er, at denne malms lødighed i givet fald vil indebære yderligere et fald i dækningsbidraget fra kryolitvirksomheden.

Selskabet har yderligere oplyst, at det med det bedre kendskab til flusspatzonen, som er opnået som led i et samlet boreprogram i somrene 1985 og 1986, sideløbende har iværksat en undersøgelse af, om en kommerciel udnyttelse af dette industrimineral, flusspat, vil være til stede. Undersøgelsen vil belyse brydningsforhold, separationsmetoder,